

as a future center for attracting foreign students by providing quality competitive and innovative education and not only encourages students to study in the country, but also opens branches and launches educational programs abroad.

Priority areas of cooperation between Turkey and Ukraine in this area include the preparation of joint concept papers, support for joint research institutes, such as the Ukrainian-Turkish Committee for Cooperation in Science and Technology and the Coordinating Committee of the International High Technology Laboratory. Agreements were signed to improve the investment climate between the countries, diversify the economy and develop entrepreneurship.

Keywords: "soft power"; foreign policy; Turkey; foreign policy priorities; image of the state; soft power tools in education; the "soft power" of diplomacy; "soft power" of science

References

1. Senchenko O. (2020). Politika ta instrumentarij "m'yakoyi sili" Turechchini. *Visnik Knizhkovoyi palati*, 12, pp. 23—30. DOI: 10.36273/2076-9555.2020.12(293).23-30.
2. *Gumanitarnyj portal*. (2020), [online]. Available at: <http://gtmarket.ru/personnels/joseph-nay/info>.
3. Safonkina E. (2014). Turciya kak novyy akter politiki "myagkoj sily". *Vestnik mezhdunarodnyh organizacij*, Т. 9 (2), pp. 145—167.
4. *Russkij zhurnal*. (2020), [online]. Available at: <http://www.russ.ru/Mirovaya-povestka/Umnaya-politika-priumnozhaetsya-na-mezhdunarodnyh-forumah>.
5. Avatkov V., Chulkovskaya E. (2013). Centry tureckoj kultury imeni Yunusa Emre — "myagkaya sila" Turcii. *Geopolitika i bezopasnost*, 2 (22), pp. 116—123
6. *Institut vysokogo kommunitarizma*. (2020), [online]. Available at: http://communitarian.ru/publikacii/bolshoye_bilzhniy_vostok_vzlet_i_padenie_myagkoy_sily_30082014.
7. Avatkov V., Badranov A. (2013). "Myagkaya sila" Turcii vo vnutrennej politike Rossii. *Pravo i upravlenie. XXI*, 2 (27), pp. 5—11.
8. Altinay H. (2008). Turkey's Soft Power: An Unpolished Gem or an Elusive Mirage?. *Insight Turkey*, Vol. 10 (2).
9. Davutoglu A. (2008). Turkey's foreign policy vision: an assessment of 2007. *Insight Turkey*, Vol. 10 (1), pp. 77—96.
10. Kalin I. (2011). Soft power and public diplomacy in Turkey. *Perceptions*, Vol. XVI (3).

Надійшла до редакції 28 грудня 2020 року

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА

УДК 027.021:087.7БНАН]:021.64](477+100)(045)

DOI: 10.36273/2076-9555.2021.1(294).32-41

Оксана Клименко,

кандидат історичних наук, доцент,
старший науковий співробітник НБУВ,

e-mail: klimenko_oz@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4821-8503>

Олена Сокур,

кандидат наук із соціальних комунікацій,
старший науковий співробітник НБУВ,

e-mail: sokurol@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9861-3283>

Основні напрями сучасного бібліотекознавства (за матеріалами міжбібліотечного наукового збірника)

Статтю присвячено особливостям контенту науково-практичного та теоретичного збірника "Бібліотеки національних академій наук: проблеми функціонування, тенденции розвиття" ("Бібліотеки національних академій наук: проблеми функціонування, тенденції розвитку", БНАН). Розглянуто тематику публікацій, авторський склад, цільове та читацьке призначення за час виходу у світ видання щодо актуальних питань книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства та соціальних комунікацій. На прикладі рубрик збірника, котрі висвітлюють усі напрями інформаційно-бібліотечного забезпечення сучасної науки, визначено пріоритетні вектори розвитку бібліотекознавства як складноструктурованої системи наукового знання: загального, особливого, часткового. Виявлено, що змістове охоплення опублікованих досліджень є якісним індикатором культурно-інформаційного буття академічних бібліотек, котрі мають значний інтелектуальний потенціал і цінні історико-культурні фонди.

Констатовано, що проблематика збірника відображає весь комплекс актуальних питань розвитку інформаційної сфери суспільства та досягнень академічних бібліотек у контексті еволюції інформаційного обміну завдяки впровадженню прогресивних інформаційно-телекомунікаційних технологій. Отже, з розвитком бібліотечної справи та зростанням соціальної ролі бібліотек бібліотекознавство стає багатопрофільною міждисциплінарною науковою з розгалуженими міждисциплінарними зв'язками.

Зроблено аргументований висновок, що сучасна організація бібліотечної науки потребує формування інноваційних стратегій розвитку наукових бібліотек на основі інтеграції інформаційно-комунікаційного потенціалу кожної країни. Опубліковані у збірнику статті є важливим внеском у розвиток сучасної теорії та практики бібліотечної справи, адже їх вирізняє високий науковий рівень і новизна, а тематика розкриває пріоритетні напрями розвитку бібліотекознавства.

Ключові слова: академічна бібліотека; "Бібліотеки національних академій наук: проблеми функціонування, тенденции розвиття"; бібліотекознавство; бібліотечно-інформаційна сфера; збірник; наукова комунікація; Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського; стратегія розвитку наукової бібліотеки

Постановка проблеми. За 20 років виходу у світ науково-практичний і теоретичний збірник "Бібліотеки національних академій наук: проблеми функціонування, тенденції розвитку" ("Бібліотеки національних академій наук: проблеми функціонування, тенденції розвитку", БНАН) посів вагоме місце серед професійних продовжуваних видань України, що представляють дослідження з питань книгознавства, бібліографознавства, бібліотекознавства та соціальних комунікацій. Видання було започатковано 2000 р. Національною бібліотекою України імені В. І. Вернадського (НБУВ) як базовою організацією Ради директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук — членів Міжнародної асоціації академій наук (МААН).

Зауважимо, що у той період НБУВ уже випускала спеціалізовані періодичні видання: науково-теоретичний і практичний журнал "Бібліотечний вісник" (1993), збірники наукових праць "Рукописна та книжкова спадщина України" (1993), "Українська біографістика" (1996), "Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського" (1998), реферативний журнал "Джерело" (1999) [3]. У кожного з них є власні цільове призначення та читацька аудиторія, сформовані специфікою проблемного поля.

Науково-практичний і теоретичний збірник "Бібліотеки національних академій наук: проблеми функціонування, тенденції розвитку" — вагомий невіддільний сегмент фахової наукової комунікації, що представляє культурне надбання, духовну спадщину й традиції зарубіжних країн.

Із сукупності фахових видань України, на наше переконання, його вирізняють такі особливості:

- сприяння культурній міжнародній взаємодії як важливій умові загальносвітових інтеграційних процесів;
- участь у налагодженні співпраці між бібліотеками академій наук різних держав у сферах науки й культури;
- заохочення до поширення позитивного досвіду та обміну актуальною інформацією щодо динаміки бібліотечної інформатизації, фокусування на роботі в електронному середовищі, піднесення іміджу бібліотек;
- інформаційний супровід усіх напрямів досліджень бібліотечної науки, практики й освіти;
- просування креативних ідей, технологій, інноваційних концепцій;

— сприяння прогресу вітчизняної бібліотечної практики через виокремлення стратегічних пріоритетів і визначальних тенденцій розвитку бібліотечної справи загалом;

— заохочення до професійного партнерства в бібліотечно-інформаційній сфері, взаємообміну та взаємозагаченню інноваційними формами й методами інформаційно-комунікаційної діяльності академічних бібліотек задля якнайповнішого забезпечення потреб користувачів-науковців.

Авторами статей є не тільки співробітники НБУВ і Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника, а й вітчизняних наукових установ, авторитетні вчені та провідні фахівці академічних

бібліотек країн пострадянського простору — визнані професіонали галузі. Така співпраця стимулює подальший розвиток школи українського бібліотекознавства, книгознавства й бібліографії, а традиції професійної періодики оновлюються на підґрунті сучасної інтелектуальної бази. Збірник є достовірним інформативним джерелом і відкритою платформою для репрезентації та обговорення новаторських ідей, наукових і професійних питань бібліотечно-інформаційної сфери.

Зауважимо, що читацька аудиторія збірника охоплює співробітників бібліотек, архівів, інформаційних служб, викладачів вишів, які готують фахівців у галузі бібліотечно-інформаційної діяльності, та всіх, хто цікавиться історією, розвитком і перспективами бібліотечної науки, практики й освіти в умовах становлення суспільства знань та цифровізації.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій. Аналізу тематики статей і місцю БНАН поміж спеціальних професійних видань України присвячено статті Н. Захарової [2], Т. Кулаковської [6; 8], О. Онищенка [7; 8], Р. Павленко і П. Рогової [9; 11], А. Свободи [12], Г. Солоіденко [7; 13]. Зокрема, Н. Захарова — багаторічний редактор збірника, зазначає, що "за час функціонування видання сформувалось коло постійних авторів, які готують статті з актуальних проблем, пов'язаних з динамічним розвитком інформатизації бібліотек, запровадженням сучасних інформаційних технологій, удосконаленням зберігання та використання даних в інформаційних системах когнітивного типу" [2].

У статті дослідниці Г. Солоіденко "Бібліотеки країн близького зарубіжжя: огляд за матеріалами збірника "Бібліотеки національних академій наук: проблеми функціонування, тенденции развития" [13] наведено стислий огляд діяльності академічних бібліотек пострадянського простору, простежено трансформацію рубрик видання, що відбулася під впливом змін у соціокультурній сфері зарубіжних країн і сприяла формуванню нових вимог в організації роботи бібліотечних установ та теоретичному осмисленню цих нововведень на якісно новому рівні.

У статті "Високопрофесійне фахове видання" Р. Павленко і П. Рогова наголосили: збірник особливо цінний тим, що автори не лише розглядають актуальні питання діяльності наукових бібліотек та інформаційних центрів сьогодення, а й здійснили спроби спрогнозувати напрями їх подальшого розвитку з урахуванням національної специфіки та загальноєвропейських і світових тенденцій розбудови бібліотечно-інформаційної галузі [9].

Мета статті — проаналізувати тематику публікацій у науково-практичному й теоретичному збірнику "Бібліотеки національних академій наук: проблеми функціонування, тенденції розвитку" впродовж 2000—2019 рр. і визначити пріоритетні напрями сучасного бібліотекознавства.

Для досягнення мети застосовано основні положення системного, соціокомунікативного й функціонально-діяльнісного підходів, а також діалектичний

принцип взаємозумовленості загального, особливого та однинчого (цілого й частини).

Виклад основного матеріалу дослідження. Від 2000 р., коли вийшов друком перший випуск науково-практичного й теоретичного збірника "Бібліотеки національних академій наук: проблеми функціонування, тенденції розвитку", і до 2019 р. побачило світ 17 номерів. Видання стало, з одного боку, вагомим засобом соціально-професійної комунікації, а з іншого — достовірним джерелом поширення спеціальних знань, котрі сприяють формуванню інноваційних стратегій розвитку бібліотечної галузі, зміщенню ролі наукових бібліотек у науково-освітньому та культурному просторах, оскільки "бібліотекознавство як наука — це важливий соціальний інститут, що охоплює діяльність як зі здобуття нових знань, так і з освоєння нових галузей бібліотечної реальності" (переклад авторок. — О. К. і О. С.) [5, с. 26].

За два десятиліття збірник став авторитетним науковим виданням, котре вирізняє значний обсяг (від 12 до понад 20 умовних друкованих аркушів), наявність довідково-пошукового апарату, якісне художнє оформлення та поліграфічне виконання. До того ж велику кількість публікацій супроводжує різноманітний ілюстративний матеріал: таблиці, графіки, малюнки, схеми, діаграми, фотографії тощо.

Відповідно до видавничої політики збірника, до складу міжнародної редакційної колегії (у першому випуску 2000 р. — 11 членів, у тринадцятому 2016 р. — 28) входять директори академічних бібліотек і провідні фахівці галузі, незмінний голова редакційної колегії — О. Онищенко — академік НАН України, доктор філософських наук, радник Президії НАН України, голова Ради директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук — членів МААН.

Нині до складу редколегії входять академіки НАН України В. Петров (директор Інституту проблем реєстрації інформації НАН України, доктор технічних наук, професор); В. Широков (директор Українського мовно-інформаційного фонду НАН України, доктор технічних наук); член-кореспондент НАН України Л. Дубровіна (генеральний директор НБУВ, доктор історичних наук, професор), а також доктори й кандидати наук, директори та провідні спеціалісти бібліотек: В. Горовий (заступник генерального директора НБУВ, доктор історичних наук, професор); Г. Ковальчук (директор Інституту книгознавства НБУВ, доктор історичних наук, професор); Т. Добко (завідувач відділу науково-бібліографічної інформації НБУВ, доктор наук із соціальних комунікацій, старший науковий співробітник); Г. Солоіденко (провідний науковий співробітник Інституту бібліотекознавства НБУВ, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник); Н. Захарова (кандидат наук із соціальних комунікацій, старший науковий співробітник НБУВ); В. Ферштей (директор Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника, кандидат педагогічних наук); Л. Сніцарчук (заступник генерального директора Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника, директор Науково-до-

слідного інституту пресознавства Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника, доктор наук із соціальних комунікацій, професор); О. Груша (директор Центральної наукової бібліотеки імені Я. Коласа НАН Білорусі, доктор історичних наук); А. Гуськов (директор Державної публічної науково-технічної бібліотеки Сибірського відділення РАН, кандидат технічних наук); М. Кальонов (доктор технічних наук, професор); Ш. Ібраїмова (директор Центральної наукової бібліотеки НАН Киргизької Республіки); Л. Іманова (директор Центральної наукової бібліотеки НАН Азербайджану); В. Коцере (директор Академічної бібліотеки Латвійського університету); С. Нарбутас (директор Бібліотеки імені Врублевських Литовської академії наук, доктор гуманітарних наук).

Збірник має власну сторінку на порталі НБУВ (<http://maan.nbuu.gov.ua/uk/node/8>) та входить у повнотекстову базу даних "Наукова періодика України" (http://www.irbis-nbuu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuu/cgiirbis_64). Інформацію про видання наведено в реферативному журналі "Джерело", реферативній базі даних "Українська наукова", бібліометричній базі даних Google Scholar. Також БНАН розміщено на сайті МААН та порталі Науково-видавничої ради НАН України. Редакція збірника підтримує політику відкритого доступу, що дає змогу користувачам вільно читати, завантажувати, копіювати тексти з навчальною та науковою метою, а також розповсюджувати контент з обов'язковим зазначенням авторства.

Основні напрями редакційної політики видання міжнародного міжбібліотечного збірника, викладені у вступному слові голови міжнародної редакційної колегії О. Онищенка до першого випуску, успішно реалізовано у змістовому наповненні рубрик. Тематика публікацій відображає широкий спектр проблем: від становлення нового сегмента бібліотечно-інформаційної роботи до реалізації прогресивних стратегій розвитку академічної бібліотеки, зокрема зближення бібліотечної діяльності з науково-дослідною. Змістове охоплення опублікованих досліджень, що становлять важливий сегмент бібліотичної науки та практики, є якісним індикатором культурно-інформаційного буття академічних бібліотек, що мають значний інтелектуальний потенціал і цінні історико-культурні фонди.

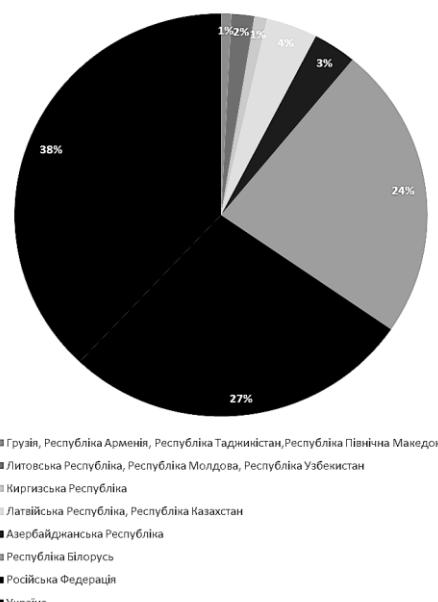
Проблематика БНАН охоплює комплекс актуальних питань розвитку інформаційної сфери суспільства й досягнень академічних бібліотек у контексті еволюції інформаційного обміну завдяки впровадженню прогресивних інформаційно-телекомуникаційних технологій: від аналізу трансформації сучасної бібліотеки як системи загалом до окремих напрямів її діяльності, що значно диверсифікована в сучасній науковій комунікації. Погоджуємося зі слушним твердженням Р. Павленко і П. Рогової щодо практичного значення та високого рівня теоретичних узагальнень матеріалів фахівцями НБУВ, ЦНБ НАН Білорусі, БПН РАН, ДПНТБ СВ РАН [11].

У табл. 1 зафіксовано показники кількості статей за країнами та випусками збірника.

**Репрезентативна вибірка публікацій за країнами
у збірнику БНАН (2000—2019 рр., вип. 1—17)**

Країна	2000, вип. 1	2003, вип. 2	2005, вип. 3	2006, вип. 4	2007, вип. 5	2008, вип. 6	2009, вип. 7	2010, вип. 8	2011, вип. 9	2012, вип. 10	2013, вип. 11	2014, вип. 12	2016, вип. 13	2017, вип. 14	2018, вип. 15	2019, вип. 16	Усього	
Азербайджанська Республіка	2	1	1	1	1	—	1	1	1	—	1	—	2	2	—	1	17	
Грузія	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Киргизька Республіка	—	—	—	—	1	2	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	5	
Латвійська Республіка	1	4	1	1	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	10	
Литовська Республіка	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3	
Республіка Вірменія	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Республіка Білорусь	6	5	6	6	8	6	5	8	7	9	7	8	8	6	7	11	5	118
Республіка Казахстан	2	3	1	3	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	10	
Республіка Молдова	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	
Республіка Північна Македонія	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Республіка Таджикистан	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Республіка Узбекистан	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	
Російська Федерація	5	8	2	10	6	12	11	11	9	17	11	17	4	10	3	1	—	137
Україна	10	12	23	13	12	11	11	14	11	11	12	9	10	7	8	8	9	191

У діагр. 1 подано загальний розподіл публікацій за країнами у відсотках.

Діагр. 1. Загальний відсотковий розподіл публікацій за країнами

За підрахунками авторок, у 17-ти випусках збірника представлено 501 публікацію, поміж яких теоретико-прикладні та прикладні дослідження різних напрямів діяльності сучасної академічної бібліотеки, апробація яких сприяє вибору конгруентних векторів розвитку бібліотечної науки, практики та освіти. Найбільше публікацій належить українським фахівцям —

191, що становить 38% загальної кількості статей; на другому місці — дослідження російських теоретиків і практиків — 137, або 27%; третє місце посідають матеріали білоруських колег — 118 (24%). Результати студій азербайджанських фахівців репрезентовано у 17-ти публікаціях (3%); представники Латвії та Казахстану мають по 10 опублікованих матеріалів, що становить 4% від загальної їх кількості; дослідники Киргизької Республіки оприлюднили у збірнику 5 статей (1%); Литви, Молдови, Узбекистану — по 3 статті (2%); науковці Грузії, Вірменії, Таджикистану, Північної Македонії за період функціонування видання надрукували по 1 статті, що в сукупності становить 1% загальної кількості уміщених у збірнику матеріалів.

Наше переконання, високі показники публікаційної активності українських, білоруських і російських фахівців зумовлено кількома чинниками. По-перше, проаналізовані статті узагальнюють результати наукових досліджень і висвітлюють інноваційні аспекти науково-практичної діяльності бібліотек, з якими НБУВ об'єднує багаторічна партнерська співпраця, адже "...бібліотечні дослідження, принаймні двох останніх десятииріч, не є предметом наукових інтересів вузького кола бібліотекознавців, а неодмінним атрибутом практики" (переклад авторок. — О. К. і О. С.) [5, с. 23]. По-друге, розвідки українських, білоруських і російських фахівців відрізняє високий науковий рівень, актуальність і новизна, що дає право вважати їх важливим внеском у розвиток сучасної теорії та практики бібліотечної справи — гуманної за свою природою галузі людської діяльності. І по-третє,

науково-практичний і теоретичний збірник "Бібліотеки національних академій наук: проблеми функціонування, тенденції розвитку" внесено до "Переліку наукових фахових видань України, наукові публікації в яких зараховуються за темою дисертації на здобуття

наукових ступенів доктора наук, кандидата наук та ступеня доктора філософії", тому дописів вітчизняних фахівців найбільше.

У табл. 2 наведено кількісні параметри збірника за випусками.

Таблиця 2

Транспарентні параметри збірника БНАН (2000—2019 рр., вип. 1—17)

Рік/ випуск	К-сть статей	К-сть авторів/ співавторів	К-сть рубрик	К-сть сторінок	К-сть умов. друк. арк.	К-сть членів редкол.
2000/1	27	36	7	211	14,00	11
2003/2	36	46	10	360	22,50	14
2005/3	36	52	10	363	22,75	24
2006/4	37	42	6	438	27,39	15
2007/5	30	49	9	446	27,39	15
2008/6	34	49	11	477	27,90	23
2009/7	30	39	10	381	22,32	23
2010/8	34	60	14	188	21,85	24
2011/9	29	36	11	302	17,57	25
2012/10	38	44	10	360	22,92	25
2013/11	30	45	11	322	18,83	25
2014/12	36	53	13	370	21,62	27
2016/13	24	38	9	245	14,41	28
2017/14	25	35	8	244	14,18	26
2017/15	20	31	7	204	11,86	24
2018/16	20	28	8	240	13,95	19
2019/17	15	25	6	212	12,32	20

Тематичні блоки БНАН висвітлюють усі напрями інформаційно-бібліотечного забезпечення сучасної науки, адже бібліотека є бібліотечна справа — не-віддільні складники інформаційного ресурсу суспільства. Наразі виразна тенденція до розширення сфери проблемного поля науково-дослідної роботи бібліотек для реалізації стратегії поетапного переходу від традиційних до інноваційних технологій, що в май-

бутньому забезпечить гармонійне поєднання наукової та історичної пам'яті народу.

У табл. 3 репрезентовано особливості контенту збірника "Бібліотеки національних академій наук: проблеми функціонування, тенденції розвитку", що яскраво демонструє прогрес бібліотекознавства в Україні та за кордоном упродовж останніх 20 років, і, відповідно, мобільність редакційної колегії БНАН.

Таблиця 3

Розподіл статей за рубриками у збірнику БНАН (2000—2019 рр., 1—17 вип.)

Рік, випуск	2000, вип. 1	2003, вип. 2	2005, вип. 3	2006, вип. 4	2007, вип. 5	2008, вип. 6	2009, вип. 7	2010, вип. 8	2011, вип. 9	2012, вип. 10	2013, вип. 11	2014, вип. 12	2016, вип. 13	2017, вип. 14	2017, вип. 15	2018, вип. 16	2019, вип. 17	Усього
Назва рубрики, кількість статей																		
Вступ, вступна стаття																		
Вступ, вступна стаття	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	7
Наши ювілеї	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
1. БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО																		
1.1. ЗАГАЛЬНЕ БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО																		
Проблеми бібліотекознавчих і книгознавчих досліджень	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Наукова бібліотека: трансформація напрямів діяльності	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	3	1	—	—	—	2	10
Наукові проекти. Підсумки досліджень	—	—	5	7	5	6	5	4	4	6	3	3	4	4	—	4	4	64
1.2. ОСОБЛИВЕ БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО																		
Науково-дослідна діяльність бібліотек	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Бібліографічна робота бібліотек	—	5	—	5	1	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	15
Міжнародне співробітництво бібліотек	—	—	5	3	—	1	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	15
Проблеми термінології	—	—	3	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Методичне забезпечення бібліотечної діяльності	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1

Продовження таблиці 3

Проблеми стандартизації	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Просвітницька діяльність бібліотек	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	3	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	10	
Видавничча діяльність бібліотек	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	3	3	—	2	—	—	—	—	—	—	—	11	
Міжнародна діяльність бібліотек	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Проблеми термінології та стандартизації	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
1.3. ЧАСТКОВЕ БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО																								
1.3.1. БІБЛІОТЕЧНИЙ ФОНД																								
Формування фондів наукових бібліотек	1	—	4	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	
Забезпечення збереження бібліотечних фондів	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	
Формування і збереження фондів	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	
Проблеми збереження фондів	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
Забезпечення збереження фондів	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	
Формування фондів наукових бібліотек. Забезпечення їхнього збереження	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	4	—	—	2	3	—	—	—	—	—	—	11	
Стратегія розвитку фондів наукових бібліотек	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	
1.3.2. БІБЛІОТЕЧНИЙ КАТАЛОГ																								
Сучасні проблеми каталогізації	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4
Сучасні проблеми каталогізації та систематизації	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	5	3	4	4	—	—	—	—	—	19
1.3.3. БІБЛІОТЕЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ																								
Інформаційне забезпечення науки та управління	—	6	1	2	6	—	7	3	5	7	6	2	3	3	6	3	—	3	—	—	—	—	72	
Інформаційне забезпечення науки	6	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	
Організація обслуговування читачів	—	3	1	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	8	
МБА та доставка документів	—	1	—	2	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	8	
Вивчення інформаційних потреб користувачів	—	—	—	—	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	
1.3.4. БІБЛІОТЕЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І МАРКЕТИНГ																								
Бібліотечний маркетинг	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
Маркетингова діяльність бібліотек	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	
Система менеджменту якості	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
1.3.5. ИСТОРИЯ БІБЛІОТЕЧНОЇ СПРАВИ																								
Історія бібліотечної справи та бібліотек	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	
Дослідження з історії бібліотек та наукових закладів у роки Другої світової війни	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	
Історія бібліотечних зібрань	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	
Історія бібліотек та бібліотечних зібрань	—	—	—	3	—	5	4	1	—	6	5	1	2	3	3	2	—	35	—	—	—	—		
Бібліотеки у роки Другої світової війни.	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	
До 65-річчя Перемоги	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Інформаційно-бібліотечний раді РАН — 100 років	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	
Російський державний бібліотека — 150 років	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	
До 300-річчя від дня народження М. В. Ломоносова	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	

Продовження таблиці 3

До 150-річчя від дня народження В. І. Вернадського	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	4
До 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	4
До 90-річчя Центральної наукової бібліотеки Національної академії наук Білорусі	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
1.3.6. ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ БІБЛІОТЕЧНОЇ РОБОТИ																			
Сучасні інформаційні технології	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Електронні ресурси бібліотек	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Інформаційно-лінгвістичне забезпечення бібліотечно-інформаційних систем	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Електронні ресурси. Інтелектуальні інформаційні технології	—	—	—	6	7	4	6	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
Електронні ресурси бібліотек. Стратегія формування	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Електронні ресурси та інформаційні технології	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	3	2	3	3	—	—	17
Інформаційно-пошукові мови	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Інформаційні ресурси наукових бібліотек. Стратегія формування	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
1.3.7. БІБЛІОТЕЧНА ПРОФЕСІОЛОГІЯ																			
Бібліотечна професія. Організація безперервної професіональної освіти	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Бібліотечна професія	—	—	1	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Кадрова політика бібліотек	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Бібліотечна професія. Кадрова політика бібліотек	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3
1.3.8. БІБЛІОТЕЧНЕ ПРАВО																			
Захист інтелектуальної власності	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Правові аспекти функціонування інформації	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Проблеми авторського права	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Правова діяльність бібліотек	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
2. БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВО																			
Проблеми національної бібліографії	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
3. КНИГОЗНАВСТВО ТА КНИЖКОВА КУЛЬТУРА																			
Книга у просторі культури	—	—	—	—	4	—	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	3	12
Дослідження у галузі книжкової культури	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	4
Книжкові пам'ятки. Проблеми збереження та доступності	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
4. СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ																			
Соціальні інформаційні комунікації	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	6
5. НАУКОЗНАВСТВО (НАУКОМЕТРІЯ ТА БІБЛІОМЕТРІЯ)																			
Наукометричні дослідження. Питання методики	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Оцінка публікаційної активності вчених та організацій	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
СТАТЕЙ У ВИПУСКУ	27	36	36	37	30	34	30	34	29	38	30	36	24	25	20	20	15	501	

Питання місця та ролі академічних бібліотек у соціокультурному житті країни залишається важливим аспектом бібліотечної теорії та практики, що

сприяє виробленню нової парадигми їхньої інформаційно-комунікаційної діяльності в умовах стрімкого розвитку наукових комунікацій і трансформаційних

соціальних процесів, зокрема інтеграції бібліотечних ресурсів і сервісів для якнайповнішого та найоперативнішого забезпечення інформаційних потреб усіх категорій користувачів у віддаленому режимі [4].

Змістове наповнення проаналізованих публікацій збірника "Бібліотеки національних академій наук: проблеми функціонування, тенденції розвитку" відзеркалює всі розділи сучасного бібліотекознавства як складноструктуреної системи наукового знання: загального, особливого, часткового. Зауважимо, що комунікаційний напрям бібліотекознавчих досліджень значно розшириє коло об'єктів і предметних напрямів вивчення, адже "інтенсивний процес розвитку сучасного бібліотекознавчого знання ніби розширює кордони його інституціональної структури... у бібліотекознавстві, що належить до галузі гуманітарного знання, зміна кордонів інституціональної структури відбувається легше, ніж у точних і природничих науках" (переклад авторок. — О. К. і О. С.) [5, с. 23].

На нашу думку, успішно розробляючи комплекс питань підготовки та підвищення кваліфікації бібліотечних кадрів академічних бібліотек, провідне місце серед бібліотекознавчих інтегрованих наук вже посіла бібліотечна професіологія (п. 1.3.7), а процес структурування науки триває. "Якщо диференціація бібліотекознавства на окремі дисципліни відбуває потребу глибшого аналізу елементів системного об'єкта бібліотекознавства, то наукові дисципліни, що виникли внаслідок інтеграції бібліотекознавства з іншими науками, виявляють складне міждисциплінарне положення бібліотекознавства в системі наук та спрямовані на дослідження зовнішніх зв'язків бібліотечної справи із соціальним, економічним і духовним життям суспільства" (переклад авторок. — О. К. і О. С.) [14].

Поділяючи думку, що "бібліотекознавство — комплексна соціогуманітарна наука про закономірності формування, розвитку й функціонування бібліотек, історію та зміст документальних джерел" [1], варто наголосити, що з розвитком бібліотечної справи та зростанням соціальної ролі бібліотек нині бібліотекознавство є багатопрофільною міждисциплінарною науковою з розгалуженими міждисциплінарними зв'язками (бібліографознавство, джерелознавство, книгознавство (п. 2, 3 табл. 3), наукознавство (п. 5 табл. 3) тощо.

"Наукометрія та бібліометрія як якісно нові форми розвитку аналітико-синтетичної обробки літератури, спрямовані на розв'язання питань найраціональнішого вибору релевантної інформації, методик її оцінювання й ефективних шляхів досліджень, привертає дедалі більшу увагу теоретиків і практиків бібліотекознавства" (переклад авторок. — О. К. і О. С.) [10].

Отже, сучасна організація бібліотечної науки потребує формування інноваційних стратегій розвитку наукових бібліотек на основі інтеграції інформаційно-комунікаційного потенціалу кожної країни, застосування еволюційних методик щодо відкритості фондів, каталогів і ресурсів для світової спільноти, підвищення ефективності використання національного та глобального інформаційного простору для організації доступу до інформації [4].

За два десятиліття науково-практичний і теоретичний збірник "Бібліотеки національних академій наук: проблеми функціонування, тенденції розвитку" утверджився як достовірне джерело актуальних досліджень бібліотечної науки, практики й освіти українських та закордонних фахівців. Плеяда авторів збірника також докладає чимало зусиль до підвищення популярності й інформативності видання.

Висновки. Враховуючи викладене, констатуємо, що міжнародний міжбібліотечний науково-практичний і теоретичний збірник "Бібліотеки національних академій наук: проблеми функціонування, тенденції розвитку" сприяє прогресу теорії й практики бібліотечної справи, адже містить актуальні дослідження закордонного бібліотекознавства. Не лише в теоретичному, а й у науково-практичному аспекті важливим є аспектуалізація бібліотекознавчих досліджень кожної країни, котрій притаманна унікальність та автентичність, що також є важливим засобом соціально-професійної комунікації — потужним творчим мотиватором у контексті прогресу міжнародних бібліотечних трендів, інформативним контентом зарубіжного бібліотекознавства, надійним джерелом нових спеціальних знань, засобом інтеграції сучасних досягнень і провідного досвіду колег з інших країн у розвиток інформаційно-бібліотечної сфери загалом.

Список використаних літератури та джерел

1. *Бібліотекознавство* // Енциклопедія сучасної України : офіційний вебсайт. — Режим доступу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=39814. — Назва з екрана.
2. Захарова Н. Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития / Н. Б. Захарова // Українська бібліотечна енциклопедія. — Режим доступу: <http://ube.nlu.org.ua/article>. — Назва з екрана.
3. Клименко О. Специализированные научные периодические издания как составляющая часть библиотечно-информационной деятельности научной библиотеки / О. З. Клименко, Е. Л. Сокур // Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития. — 2019. — Вып. 17. — С. 123—135. — Режим доступа: [file:///C:/Users/user/Downloads/bnan_2019_17_12%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/bnan_2019_17_12%20(2).pdf). — Назва з екрана.
4. Клименко О. Кодифікація вивчення бібліотеки як об'єкта бібліотекознавства в системі наукових комунікацій / О. З. Клименко, О. Л. Сокур // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. — 2020. — Вип. 60. — С. 49—61. — Режим доступу: http://np.nbuv.gov.ua/doc/nprnbuimiviv_2020_60_5. — Назва з екрана.
5. Кожевникова Л. А. Библиотековедение как знание и наука / Л. А. Кожевникова // Библиотековедение. — 2011. — № 1. — С. 22—27.
6. Кулаковська Т. Міжнародне співробітництво бібліотек у формуванні єдиного науково-інформаційного простору / Т. Кулаковська, Г. Солоіденко // Бібліотечний вісник. — 2006. — № 6. — С. 37—41.
7. Онищенко О. Раді директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук — членів МААН — 20 років / О. Онищенко, Г. Солоіденко // Бібліотечний вісник. — 2013. — № 5. — С. 51—56.

8. Онищенко А. С. Совет директоров научных библиотек и информационных центров академий наук — членов МААН: развитие информационного сотрудничества / А. С. Онищенко, Т. Л. Кулаковская // Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития. — Киев, 2007. — Вып. 5. — С. 7—23.
9. Павленко Р. І. Високопрофесійне фахове видання / Р. І. Павленко, П. І. Рогова // Бібліотечна планета. — 2011. — № 3. — С. 36—37.
10. Пенькова О. В. Наукометрические и библиометрические исследования в библиотечной и библиографической теории и практике : дис. ... канд. пед. наук / Пенькова Ольга Владимирова ; Краснодарський государственный университет культуры и искусств. — Краснодар, 2002. — 151 с. — Режим доступа: <http://www.dslib.net/dokument-informacia/naukometricheskie-i-bibliometricheskie-issledovaniya-v-bibliotechnoj-i.html>. — Загл. с экрана.
11. Роговая П. І. Высокопрофессиональное специализированное издание / П. И. Роговая, Р. И. Павленко. — Режим доступа: <http://journals.tsu.ru/uploads/import/1523/files/93-94.pdf>. — Загл. с экрана.
12. Свобода А. А. Опыт издания международного межбиблиотечного сборника как средство интеграции усилий в развитии теории и практики библиотечного дела / А. А. Свобода // Книжная культура: опыт прошлого и проблемы современности : материалы Междунар. науч. конф. (Москва, 18—19 окт. 2008 г.). — Москва : Наука, 2008. — С. 335—338.
13. Солоіденко Г. Бібліотеки країн близького зарубіжжя : огляд за матеріалами збірника "Бібліотеки національних академій наук: проблеми функціонування, тенденції розвитку" / Г. Солоіденко // Бібліотечна планета. — 2017. — № 4. — С. 18—23.
14. Структура бібліотековедения // Myfilology.ru — інформаційний філологічний ресурс : [сайт]. — Режим доступа: <https://myfilology.ru/194/struktura-bibliotekovedeniya/>. — Загл. с экрана.

Oksana Klymenko, Olena Sokur
Main directions of modern library science
(according to the materials of the interlibrary scientific collection)

The article is devoted to the peculiarities of content of scientific-practical and theoretical collection "Libraries of National Academies of Sciences: problems of functioning, tendencies of development". Revised topics of publications, the author's composition, the purpose and readership of the publication for the entire existence of the publication on topical issues of bibliography, library science, bibliography and social communications are considered. The priority directions of development of modern academic library are determined on the example of rubrics of the collection as a complexly structured system of scientific knowledge: general, special, partial, which cover all directions of information and library support of modern science. The meaningful coverage of published research is a qualitative indicator of the cultural and informational life of scientific libraries, which have significant intellectual potential and valuable historical and cultural funds.

The issues of the collection of scientific works cover the set of topical issues of development of the information sphere of society and achievements of scientific libraries in the context of the evolution of information exchange due to the introduction of advanced information and telecommunication technologies. Thus, with the development of librarianship and the growing social role of libraries, library science is a multidisciplinary interdisciplinary science with extensive interdisciplinary connections.

It is concluded that the modern organization of library science requires the formation of innovative strategies for the development of scientific libraries based on the integration of all information and communication potential of each country. The articles published in the collection are of high scientific level and novelty, their topics reveal the priority areas of academic library, they are a significant contribution to the development of modern theory and practice of academic library.

Keywords: academic library; "Libraries of National Academies of Sciences: problems of functioning, tendencies of development"; library science; library and information sphere; collection; scientific communication; V. I. Vernadskyi National Library of Ukraine; scientific library development strategy

References

1. Bibliotekoznavstvo. (2020). Enciklopediya suchasnoyi Ukrayini, [online]. Available at: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=39814.
2. Zaharova N. (2020). Biblioteki nacionalnyh akademij nauk: problemy funkcionirovaniya, tendencii razvitiya. Ukrayinska bibliotechna enciklopediya, [online]. Available at: <http://ube.nlu.org.ua/article>.
3. Klimenko O. Z. and Sokur O. L. (2019). Specializirovannye nauchnye periodicheskie izdaniya kak sostavlyayushaya chast bibliotechno-informacionnoj deyatelnosti nauchnoj biblioteki. Biblioteki nacionalnyh akademij nauk: problemy funkcionirovaniya, tendencii razvitiya, Vyp. 17, pp. 123—135, [online]. Available at: file:///C:/Users/user/Downloads/bnan_2019_17_12%20(2).pdf.
4. Klimenko O. Z. and Sokur O. L. (2020). Kodifikaciya vivchennya biblioteki yak ob'yekta bibliotekoznavstva v sistemi naukoviv komunikacij. Naukovi praci Nacionalnoyi biblioteki Ukrayini imeni V. I. Vernadskogo, Vip. 60, pp. 49—61, [online]. Available at: http://np.nbuvg.gov.ua/doc/npnbuimiv_2020_60_5.
5. Kozhevnikova L. A. (2011). Bibliotekovedenie kak znanie i nauka. Bibliotekovedenie, 1, pp. 22—27.
6. Kulakovska T. and Soloidenko G. Mizhnarodne spivrobitnistvo bibliotek u formuvanni yedinogo naukovo-informacijnogo prostoru. *Bibliotechnij visnik*, 6, pp. 37—41.
7. Onishenko O. (2013). Radi direktoriiv naukoviv bibliotek ta informacijnih centriv akademij nauk — chleniv MAAN — 20 rokiv. *Bibliotechnij visnik*, 5, pp. 51—56.
8. Onishenko A. S. and Kulakovskaya T. L. (2007). Sovet direktorov nauchnyh bibliotek i informacionnyh centrov akademij nauk — chlenov MAAN: razvitie informacionnogo sotrudnichestva. Biblioteki nacionalnyh akademij nauk: problemy funkcionirovaniya, tendencii razvitiya. Kiev, Vyp. 5, pp. 7—23.

9. Pavlenko R. I. and Rogova P. I. Visokoprofesijne fahove vidannya. *Bibliotechna planeta*, 3, pp. 36—37.
10. Penkova O. V. (2002). *Naukometricheskie i bibliometricheskie issledovaniya v bibliotechnoj i bibliograficheskoy teorii i praktike*. PhD. Krasnodarskij gosudarstvennyj universitet kultury i iskusstv, Krasnodar, [online]. Available at: <http://www.dslib.net/dokument-informacia/naukometricheskie-i-bibliometricheskie-issledovaniya-v-bibliotechnoj-i.html>.
11. Rogovaya P. I. and Pavlenko R. I. (2020). *Vysokoprofessionalnoe specializirovannoe izdanie*, [online]. Available at: <http://journals.tsu.ru/uploads/import/1523/files/93-94.pdf>.
12. Svoboda A. A. (2008). *Opyt izdaniya mezhdunarodnogo mezhbibliotecnogo sbornika kak sredstvo integracii usilij v razvitiu teorii i praktiki bibliotechnogo dela. Knizhnaya kultura: opyt proshloga i problemy sovremennosti* : materialy Mezhdunar. nauch. konf. (Moskva, 18—19 okt. 2008 г.). Moskva: Nauka, pp. 335—338.
13. Soloidenko G. (2017). Biblioteki krayin blizkogo zarubizhzhya : ogljad za materialami zbirnika "Biblioteki nacionalnyh akademij nauk: problemy funkcionirovaniya, tendencii razvitiya". *Bibliotechna planeta*, 4, pp. 18—23.
14. Struktura bibliotekovedeniya. (2020). Myfilology.ru — informacionnyj filologicheskij resurs, [online]. Available at: <https://myfilology.ru//194/struktura-bibliotekovedeniya/>.

Надійшла до редакції 5 січня 2021 року

УДК 061.2УБА:021|(477)(045)

DOI: 10.36273/2076-9555.2021.1(294).41-45

Валентина Медведєва,
канонідат історичних наук,
старший науковий співробітник відділу оперативної інформації
Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського,
e-mail: vilena_21@ukr.net
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1971-0347>

Внесок Української бібліотечної асоціації в розвиток бібліотечно-інформаційної діяльності

У статті розглянуто роль бібліотечних установ на сучасному етапі становлення інформаційного суспільства. Досліджено внесок Української бібліотечної асоціації в розвиток бібліотечно-інформаційної діяльності й підсумовано, що завдання з просування, поширення та підтримання ключових ідей розв'язуються завдяки активній роботі її регіональних осередків.

Зauważено, що через представництва Української бібліотечної асоціації відбуваються заходи з безперервної освіти бібліотечних працівників, що мотивують їх до позитивних змін у роботі, зміцнення іміджу професії, пошуку альтернативних способів забезпечення інформаційних потреб користувачів з огляду на активне впровадження сучасних інформаційних технологій.

Констатовано, що членство Української бібліотечної асоціації в Міжнародній федерації бібліотечних асоціацій дає змогу вивчати й упроваджувати прогресивний світовий досвід бібліотечно-інформаційної діяльності, ділитися надбаннями національної бібліотечної теорії та практики, брати участь у міжнародних проектах.

Приділено увагу Стратегії бібліотеки як процесу формування довгострокових цілей і шляхів їх досягнення для забезпечення розвитку й ефективних змін в якісному аспекті діяльності бібліотечної установи. Проаналізовано низку важливих проблем, що значно уповільнюють подальший інтенсивний розвиток бібліотечної справи у країні, зокрема технічне та технологічне переоснащення, оцифрування фондів, осучаснення управлінської діяльності, перерозподіл кадрів, проведення додаткових навчань і тренінгів для стимулювання інновацій та творчої активності бібліотечних працівників, підвищення рівня їх мультимедійної грамотності та професіональних компетенцій у новому бібліотечно-інформаційному просторі.

Ключові слова: бібліотечна установа; стратегія; стратегічні комунікації; інформаційно-аналітична діяльність бібліотечних установ; бібліотечна справа; сучасний інформаційний простір

Постановка проблеми. В умовах сучасних соціально-економічних змін у країні першорядним завданням є прискорення темпів розвитку суспільства, що зумовлює потребу вдосконалення діяльності всіх суспільних інститутів та їх функціональну та структурну модернізацію. Інформаційне забезпечення цієї діяльності з урахуванням найсуттєвіших змін, нинішніх викликів і перспектив становить головні засади формування стратегії бібліотечної установи.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій. Вивченю порушеній тематики значну увагу приділяли науковці А. Соляник, О. Кушнір, С. Солов'йов, В. Ліпкан, А. Баровська, С. Гущал, Д. Дубов, В. Мінкіна, Н. Карташов, Ю. Столяров, А. Ванеев, В. Терешин, І. Курас та інші.

Метою статті є дослідження значення Української бібліотечної асоціації (УБА) для розвитку бібліотечно-інформаційної діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Стратегія бібліотечної установи становить підґрунтя для розроблення державної політики та ухвалення рішень у сфері культури, освіти та науки, зокрема щодо фінансування бібліотек, спеціальних програм і проектів [2]. Важому роль у цьому аспекті відіграє Українська бібліотечна асоціація, діяльність якої значною мірою залежить від просування, поширення й підтримання ключових ідей у регіонах.

Організаційно спроможні та успішні регіональні відділення УБА не лише запорука ефективного втілення її численних проектів і програм, а й суттєвий важиль реалізації Стратегії розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року "Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України" [2], важома умова широкого впровадження інноваційних моделей діяльності українських бібліотечних закладів різних типів і різного відомчого підпорядкування [1].